

Byla C-282/24**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2024 m. balandžio 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Högsta förvaltningsdomstolen (Švedija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. balandžio 18 d.

Kasatorė:

Polismyndigheten

Kita kasacinio proceso šalis:

Konkurrensverket

<...>

SKUNDŽIAMAS SPRENDIMAS

2023 m. balandžio 13 d. *Kammarrätten i Stockholm* (Stokholmo apeliacinis administracinis teismas) sprendimas byloje Nr. 7456-22

DALYKAS

Bauda už pirkimo procedūros pažeidimą; Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

<...>

Högsta förvaltningsdomstolen (Aukščiausiasis administracinis teismas, Švedija) skelbia šią

NUTARTĮ

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį teikiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pagal pridedamą prašymą priimti tokį sprendimą <...>

<...>

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį dėl Direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EC, (toliau – Viešųjų pirkimų direktyva) 72 straipsnio 2 dalies išaiškinimo

Ižanga

- 1 Prašymu priimti prejudicinį sprendimą Aukščiausiasis administracinis teismas nori išsiaiškinti, kokiomis tiksliais sąlygomis anksčiau sudarytos preliminariosios sutarties, kuriai pagal jos vertę galėtų būti taikoma Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 2 dalis, pakeitimu vis dėlto gali būti grindžiamas įpareigojimas vykdyti naują pirkimo procedūrą dėl to, kad pasikeitė bendras preliminariosios sutarties pobūdis. Šis klausimas kilo byloje dėl baudos už pirkimo procedūros pažeidimą.

Taikytinos Sąjungos teisės nuostatos

- 2 Pagal Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 1 dalį sutartys ir preliminariosios sutartys tam tikrais atvejais gali būti keičiamos nevykdant naujos pirkimo procedūros. Vienas iš tokių atvejų – kai pakeitimai, neatsižvelgiant į jų vertę, nėra esminiai, kaip apibrėžta to straipsnio 4 dalyje. Šioje dalyje nustatyta, kad sutarties ar preliminariosios sutarties keitimas jos galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu, kai dėl jo iš esmės pasikeičia sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis, palyginti su pradine sutartimi. Toliau 4 dalies a punkte nurodyta, kad bet kuriuo atveju pakeitimas laikomas esminiu, kai pakeitimu nustatomos sąlygos, dėl kurių, jeigu jos būtų buvusios įtrauktos į pradinę pirkimo procedūrą, būtų buvę galima leisti dalyvauti kitiems kandidatams nei iš pradžių atrinktieji arba priimti kitą pasiūlymą nei iš pradžių priimtas, arba pirkimo procedūra būtų pritraukusi papildomų dalyvių.
- 3 Be to, pagal 72 straipsnio 2 dalį ir nereikalaujant tikrinti, ar tenkinamos 4 dalies a–d punktuose nustatytos sąlygos, sutartys taip pat gali būti keičiamos nevykdant naujos pirkimo procedūros, kai pakeitimo vertė neviršija nei 4 straipsnyje nustatytų vertės ribų, nei, paslaugų prekių pirkimo sutarčių atveju, 10 % pradinės sutarties vertės. Vis dėlto pakeitimu neturi būti keičiamas bendras sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis.
- 4 72 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad pagal šią direktyvą reikalaujama vykdyti naują pirkimo procedūrą viešosios sutarties ar preliminariosios sutarties galiojimo laikotarpiu darant kitus jos nuostatų pakeitimus nei numatyti 1 ir 2 dalyse.
- 5 Direktyvos 107 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad nauja pirkimo procedūra reikalinga, jeigu daromi esminiai pradinės sutarties pakeitimai, visų pirma susiję

su šalių tarpusavio teisių ir pareigų taikymo sritimi ir turiniu. Joje nurodyta, kad tokie pakeitimai rodo šalių ketinimą iš naujo derėtis dėl esminių tos sutarties sąlygų, o visų pirma taip yra tuo atveju, jeigu iš dalies pakeistos sąlygos, jei būtų buvusios įtrauktos į pradinę procedūrą, būtų dariusios įtaką procedūros baigčiai.

- 6 Be to, 107 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad daryti sutarties pakeitimus, dėl kurių nežymiai iki tam tikros vertės padidėja sutarties vertė, visada turėtų būti galima ir tam nereikia organizuoti naujos pirkimo procedūros.
- 7 109 konstatuojamojoje dalyje kalbama apie pareigos vykdyti naują procedūrą išimtis, taikomas tais atvejais, kai perkančiajai organizacijai dėl nenumatytų aplinkybių reikia pakeisti galiojančią sutartį. Joje nurodyta, kad ši išimtis negali būti taikoma, kai dėl pakeitimo pasikeistų viso pirkimo pobūdis, pavyzdžiui, jeigu darbai, prekės ar paslaugos, kurias numatoma pirkti, pakeičiamos skirtingais dalykais arba jeigu iš esmės pakeičiama pirkimo rūšis, nes tokiu atveju galima daryti patikimą prielaidą dėl numanomo poveikio rezultatams.

Taikytinos nacionalinės teisės nuostatos

- 8 Pagal *Lag (2016:1145) om offentlig upphandling* (2016 m. Įstatymas Nr. 1145 dėl viešųjų pirkimų; toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) 17 skyriaus 8 straipsnį sutartis arba preliminarioji sutartis gali būti keičiama nevykdant naujos pirkimo procedūros, jei pakeitimas atliekamas remiantis viena iš 9–14 straipsnių nuostatų.
- 9 Remiantis 9 straipsnio pirma pastraipa, sutartis ar preliminarioji sutartis gali būti keičiamos nevykdant naujos pirkimo procedūros, jeigu nesikeičia bendras sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis, o sutarties ar preliminariosios sutarties vertė padidėja ar sumažėja mažiau nei nustatyta riba ir 10 % sutarties ar preliminariosios sutarties vertės, kai perkamos prekės ar paslaugos.
- 10 14 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta, kad sutartis ar preliminarioji sutartis gali būti keičiamos nevykdant naujos pirkimo procedūros net tuo atveju, kai šiam pakeitimui netaikomi 9–13 straipsniai, jeigu pakeitimas nėra esminis. Remiantis antros pastraipos 1 punktu, pakeitimas laikomas esminiu, jeigu, be kita ko, juo nustatomos naujos sąlygos, dėl kurių, jeigu jos būtų įtrauktos į pradinę pirkimo procedūrą, kiti kandidatai būtų buvę pakviesti pateikti pasiūlymus, kiti pasiūlymai būtų buvę įtraukti į vertinimą arba pirkimo procedūroje būtų dalyvavę papildomi tiekėjai.

Faktinės aplinkybės

Kontekstas

- 11 2020 m. *Polismyndigheten* (Švedijos policijos institucija) vykdė vilkimo paslaugų pirkimo procedūrą pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. Bendra numatoma sutarties vertė siekė 15 mln. SEK, o konkurso pasiūlymai buvo vertinami pagal mažiausios

pasiūlytos kainos kriterijų. Konkurso dalyviai turėjo nurodyti fiksuotą kainą už užsakymus, kai velkamos transporto priemonės paėmimo vieta būtų 10 km spinduliu nuo vietos, į kurią transporto priemonė turi būti gražinta. Vežant už 10 km spindulio ribų, konkurso dalyviai likusiam atstumui turėjo nurodyti konkrečią papildomą kainą už kilometrą. Remiantis konkurso dokumentais, kainos turėjo išlikti nepakitusios visą sutarties galiojimo laikotarpį.

- 12 Pirkimo procedūra buvo užbaigta Švedijos policijos institucijai 2021 m. pradžioje sudarius dvi preliminariąsias sutartis: vieną su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* ir vieną su kitu tiekėju.
- 13 2021 m. viduryje Švedijos policijos institucija su abiem tiekėjais susitarė dėl preliminariųjų sutarčių atlygio sąlygų pakeitimo. Susitarimuose dėl pakeitimo buvo nustatyta, kad spindulys, kuriame nebus mokama kaina už kilometrą, padidinamas nuo 10 iki 50 km. Be to, *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* atveju, fiksuota vieno užsakymo kaina buvo pakeista nuo 0 SEK iki 4 500 SEK, kilometro kaina už spindulio ribų tam tikram transportui buvo pakeista nuo 185 SEK iki 28 SEK, o kitam transportui – nuo 275 SEK iki 55 SEK.
- 14 Švedijos policijos institucija nurodė, kad pakeitimai buvo atlikti, nes reikėjo tolygiai paskirstyti institucijos vidaus išlaidas skirtingoms policijos įstaigų veiklos teritorijoms, kurių geografinis dydis ir urbanizacijos lygis skiriasi. Iš pradžių buvo numatyta, kad dėl pakeitimų neturėtų pakisti bendra preliminariųjų sutarčių vertė. Vėliau institucija, remdamasi sąskaitomis faktūromis, padarė išvadą, kad susitarimas dėl pakeitimo su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* lėmė nežymų bendro atlygio sumažėjimą, palyginti su tuo, kuris būtų buvęs mokamas pagal pradines sąlygas.

Prašymas skirti baudą už pirkimo procedūros pažeidimą

- 15 *Konkurrensverket* (Švedijos konkurencijos institucija) kreipėsi į *Förvaltningsrätten i Stockholm* (Stokholmo administracinis teismas), prašydama įpareigoti Švedijos policijos instituciją sumokėti baudą už pirkimo procedūros pažeidimą, motyvuodama tuo, kad prieš sudarant susitarimus dėl pakeitimo turėjo būti įvykdyta nauja pirkimo procedūra.
- 16 Švedijos policijos institucija užginčijo prašymą. Institucija teigė, kad neprivalėjo vykdyti naujos pirkimo procedūros, nes pakeitimai nebuvo esminiai, kaip tai suprantama pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 14 straipsnį. Be to, dėl sutarties su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* pakeitimų institucija teigė, kad jie buvo leistini pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 9 straipsnį, nes tai buvo mažesnės vertės pakeitimai.
- 17 Administracinis teismas patenkino Švedijos konkurencijos institucijos prašymą ir nurodė Švedijos policijos institucijai sumokėti 1 200 000 SEK baudą už pirkimo procedūros pažeidimą. Administracinis teismas konstatavo, kad pakeitimų, dėl kurių konkurso dalyviai turėjo nustatyti naują fiksuoto ir kintamo atlygio kainų

pusiausvyrą, nebuvo galima numatyti remiantis pradiniuose pirkimo dokumentuose pateikta informacija, o tai reiškia, kad kitiems konkurso dalyviams nebuvo suteiktos tokios pačios galimybės kaip laimėjusiems tiekėjams teisingai apskaičiuoti galimų užsakymų pelningumą naujomis sąlygomis. Administracinio teismo nuomone, tikėtina, kad jei sąlygų pakeitimai būtų buvę įtraukti į pradinį konkursą, būtų galėję dalyvauti daugiau tiekėjų arba vertinimo rezultatai būtų buvę kitokie. Atsižvelgdamas į tai, administracinis teismas nusprendė, kad pakeitimai laikytini esminiais ir todėl neleistiniais pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 14 straipsnį. Dėl tos pačios priežasties administracinis teismas nusprendė, kad pakeitus sutartį su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* buvo pakeistas bendras preliminariosios sutarties pobūdis, taigi tai nebuvo leidžiama pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 9 straipsnio nuostatas dėl mažesnės vertės pakeitimų.

- 18 Švedijos policijos institucija pateikė apeliacinį skundą dėl administracinio teismo sprendimo Apeliaciniam administraciniam teismui. Dėl sutarties su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* pakeitimų Švedijos policijos institucija teigė, kad mažesnės vertės pakeitimas gali būti leidžiamas, net jei pats pakeitimas būtų laikomas esminiu. Be to, institucija rėmėsi Viešųjų pirkimų direktyvos 109 konstatuojamąja dalimi ir teigė, kad tam, jog būtų galima laikyti, kad buvo pakeistas bendras sutarties pobūdis, turi būti atlikti didesni pakeitimai nei atlyginimo sąlygų patikslinimas.
- 19 Apeliacinis administracinis teismas apeliacinį skundą atmetė. Apeliacinis administracinis teismas taip pat laikėsi nuomonės, kad pakeitimai laikytini esminiais, taigi jie neleistini pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 14 straipsnį. Be to, Apeliacinis administracinis teismas nusprendė, kad „bendro sutarties pobūdžio“ sąvoka ir Viešųjų pirkimų direktyvos preambulėje pateikti pavyzdžiai negali būti aiškinami taip, kad atlygio sąlygų pakeitimai negalėtų būti laikomi bendro pobūdžio pakeitimais. Priešingai, Apeliacinio administracinio teismo nuomone, kiekvienu konkrečiu atveju reikia įvertinti, ar atlygio sąlygų pakeitimas pernelyg smarkiai keičia šalių įsipareigojimus ir galima suponuoti, kad ankstesnės viešojo pirkimo procedūros rezultatas buvo iš esmės paveiktas. Nagrinėjamoju atveju Apeliacinis administracinis teismas mano, kad būtų galima teigti, jog pradinės viešųjų pirkimų procedūros rezultatas būtų buvęs paveiktas, jei pakeistos atlyginimo sąlygos būtų buvusios įtrauktos nuo pat pradžių. Taigi buvo nuspręsta, kad sutarties su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* pakeitimai laikytini tokiais preliminariosios sutarties bendro pobūdžio pakeitimu, koks nurodytas Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 9 straipsnyje.
- 20 Švedijos policijos institucija apskundė Apeliacinio administracinio teismo sprendimą ir teigia, kad Aukščiausiasis administracinis teismas turėtų atmesti Švedijos konkurencijos institucijos prašymą skirti baudą už pirkimo procedūros pažeidimą arba bet kuriuo atveju nustatyti mažesnę baudą. Švedijos konkurencijos institucija teigia, kad skundas turėtų būti atmestas.

- 21 Švedijos policijos institucija Aukščiausiajame administraciniame teisme ir toliau teigia, kad susitarimai dėl pakeitimų buvo leidžiami pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 14 straipsnį. Institucija taip pat tvirtina, kad sutarties su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* pakeitimai bet kuriuo atveju buvo leidžiami pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 9 straipsnį.
- 22 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl pastarosios nuostatos ir atitinkamos Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 2 dalies nuostatos, o tiksliau – siekiant išsiaiškinti, ką reiškia bendras preliminariosios sutarties pobūdžio pasikeitimas.

Šalių pozicijos

Švedijos policijos institucija

- 23 Švedijos policijos institucija teikia šiuos argumentus. Pakeitimai nėra tokie, kad dėl jų pasikeistų bendras preliminariosios sutarties pobūdis. Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sutartis, atitinkanti šios nuostatos reikalavimus, gali būti keičiama netikrinant, ar tenkinamos 4 dalies a–d punktuose nustatytos sąlygos. Tai reiškia, kad aplinkybė, jog sutartis galėjo būti skirta kitam tiekėjui, jei naujos sąlygos būtų buvusios taikomos nuo pat pradžių, negali būti laikoma patvirtinančia pozicija, kad pakeistas bendras sutarties pobūdis. Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos (*Finn Frogne*, C-549/14, EU:C:2016:634) taip pat matyti, kad net ir esminiai sutarties pakeitimai gali būti leidžiami, jeigu apie galimybę juos atlikti buvo nurodyta iš anksto. Pakeitimo sąlygos dabar reglamentuojamos Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 1 dalies a punkte ir yra skirtos tik pakeitimams, kuriais nedaromas poveikis bendram pobūdžiui, ir tai reiškia, kad ši sąvoka negali būti tapatinama su esminiais pakeitimais, o turi būti susijusi su didesnės apimties pakeitimais. Viešųjų pirkimų direktyvos 109 konstatuojamojoje dalyje kaip bendro pobūdžio pakeitimo pavyzdys nurodytas sutarties dalyko pakeitimas kuo nors kitu arba esminis pirkimo rūšies pakeitimas.

Švedijos konkurencijos institucija

- 24 Švedijos konkurencijos institucija teikia šiuos argumentus. Mažesnės vertės pakeitimai jau sudarytoje sutartyje gali būti daromi, nes paprastai negalima tikėtis, kad tokiais pakeitimais bus iškraipyta konkurencija ar didesniu mastu pažeisti vienodo požiūrio ir skaidrumo principai. Vis dėlto viešųjų pirkimų taisyklių sistema būtų pažeista, jei būtų leidžiami pakeitimai, dėl kurių pačių savaimė bendra vertė pakinta nedaug, bet jie prieštarauja principams ne dėl vertės pokyčio, o dėl kitų priežasčių. Taigi vertinant, ar dėl tokio pakeitimo keičiasi bendras preliminariosios sutarties pobūdis, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, ar pirminės viešųjų pirkimų procedūros rezultatas hipotetiškai galėjo būti kitoks, neatsižvelgiant į nedidelio vertės pokyčio poveikį. Šiuo atveju vertė nėra svarbi sprendžiant klausimą, ar pakeitimai prieštarauja principams. Pakeitimai buvo

susiję su pagrindinėmis pradinio konkurso ekonominėmis sąlygomis ir paveikę pirkimo procedūros patrauklumą rizikos požiūriu, o to nebuvo galima numatyti teikiant pasiūlymus. Galima daryti prielaidą, kad jei apie pakeitimus būtų buvę žinoma iš pat pradžių, tai būtų turėję įtakos pirkimo procedūros rezultatams, nes kitas tiekėjas būtų galėjęs pateikti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą kitomis sąlygomis. Dėl šių priežasčių susitarimas dėl pakeitimų pažeidžia vienodo požiūrio ir skaidrumo principus ir reiškia, kad buvo pakeistas bendras preliminariosios sutarties pobūdis. Tai, kad vertinimas, ar pakeistas bendras preliminariosios sutarties pobūdis, yra panašus į vertinimą, kurį pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją reikia atlikti nustatant, ar pakeitimas yra esminis, kyla iš dalyko prigimties, nes abi sąvokos yra minėtų principų išvestinės.

Būtinybė priimti prejudicinį sprendimą

- 25 Švedijos policijos institucija apskaičiavo, kad su *Lidköpings Biltjänst Hyr AB* sudarytos preliminariosios sutarties pakeitimų vertė yra mažesnė už Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 9 straipsnyje ir Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 2 dalyje nurodytą vertę. Siekdamas nustatyti, ar šiuo pagrindu Švedijos policijos institucija galėjo sudaryti susitarimą dėl pakeitimo, Aukščiausiasis administracinis teismas turi nuspręsti, ar galima laikyti, kad dėl atlikto atlygio modelio pakeitimo buvo pakeistas bendras preliminariosios sutarties pobūdis.
- 26 Ankstesnėje savo jurisprudencijoje, kuri buvo priimta dar iki dabartinės Viešųjų pirkimų direktyvos įsigaliojimo, Teisingumo Teismas buvo nusprendęs, kad pagal vienodo požiūrio ir skaidrumo principus draudžiama, kad galiojančios sutarties nuostatos būtų pakeistos neįvykdžius naujos viešojo pirkimo procedūros taip, kad jų pobūdis iš esmės skirtųsi nuo pradinės sutarties (Sprendimo *pressetext Nachrichtenagentur*, C-454/06, EU:C:2008:351, 34 punktas). Pakeitimas turi būti laikomas esminiu, be kita ko, kai juo nustatomos sąlygos, kurios, jei būtų numatytos pradinėje sutarties sudarymo procedūroje, būtų leidusios priimti kitą pasiūlymą nei tas, kuris buvo priimtas iš pradžių (minėto sprendimo 35 punktas). Iš principo esminis pakeitimas negali būti atliekamas po to, kai sutartis jau skirta, nebent galimybė padaryti tokį pakeitimą buvo numatyta iš pradžių sudarytos sutarties sąlygose (Sprendimo *Finn Frogne* 30 ir 36 punktai). Išimtiniais atvejais dėl pakeitimų, atliktų remiantis galiojančiomis sutarties nuostatomis, taip pat gali prireikti surengti naują pirkimo procedūrą, jeigu, atsižvelgiant į atitinkamų paslaugų ypatumus, keičiamos sąlygos buvo lemiamas veiksnys sudarant sutartį (Sprendimo *Wall*, C-91/08, EU:C:2010:182, 39 punktas).
- 27 Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsniu iš dalies siekiama kodifikuoti šią jurisprudenciją. 72 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas principas, kad naują pirkimo procedūrą reikia rengti tik dėl esminių pakeitimų. 72 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti keli atvejai, kai tam tikromis sąlygomis galima atlikti pakeitimus, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra esminiai, ar ne, su sąlyga, kad jie nekeičia bendro

sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdžio. Be išimties, taikomos mažesnės vertės pakeitimams, šis reikalavimas taip pat taikomas pakeitimams, grindžiamiems aiškiomis, tiksliais ir nedviprasmiškais peržiūros nuostatomis, ir pakeitimams, atsiradusiems dėl nenumatytų aplinkybių.

- 28 72 straipsnio 2 dalyje nustatyta mažesnės vertės pakeitimų išimtis nėra tiesiogiai grindžiama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija. Byloje *Komisija / Vokietija* (C-160/08, EU:C:2010:230, 99–101 punktai) pakeitimas buvo pripažintas esminiu remiantis tuo, kad jo vertė buvo didesnė už taikytinose direktyvose nustatytą ribą, o byloje *presstext Nachrichtenagentur* (61–63 punktai) nedidelis kainos patikslinimas tiekėjo nenaudai buvo pripažintas neesminiu sutarties sąlygų pakeitimu. Vis dėlto ta aplinkybė, kad pakeitimas, kuris pats savaime laikomas esminiu, visgi gali būti leidžiamas dėl jo nedidelės vertės, atrodo nauja dabartinės Viešųjų pirkimų direktyvos kontekste.
- 29 Teisingumo Teismas nėra nusprendęs, kokiomis sąlygomis dėl preliminariosios sutarties pakeitimo gali reikėti rengti naują pirkimo procedūrą dėl to, kad keičiasi bendras preliminariosios sutarties pobūdis, jei tai yra mažesnės vertės pakeitimai (72 straipsnio 2 dalis) arba jei pakeitimai atliekami pagal peržiūros ar pasirinkimo galimybių nuostatas arba dėl nenumatytų aplinkybių (72 straipsnio 1 dalis). Teisingumo Teismas taip pat nėra priėmęs sprendimo dėl atitinkamų Direktyvos 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo arba Direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB, nuostatų.
- 30 Viešųjų pirkimų direktyvos preambulėje (109 konstatuojamojoje dalyje, kurioje kalbama apie pakeitimus dėl nenumatytų aplinkybių) pateikiami pakeitimų, kuriais gali būti keičiamas bendras sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis, pavyzdžiai. Šie pavyzdžiai susiję su sutarties dalyko ir pirkimo rūšies pakeitimais. Daugiau preambulėje nėra aiškių gairių, ką reiškia bendro pobūdžio pakeitimas.
- 31 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Aukščiausiasis administracinis teismas mano, kad būtina kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

Klausimas

- 32 Ar atlygio modelio pakeitimas preliminariniojoje sutartyje, kuri iš pradžių buvo skirta remiantis mažiausios pasiūlytos kainos kriterijumi, kai pakeičiama fiksuotą ir kintamą kainų pusiausvyrą ir kainų lygiai pakoreguojami taip, kad bendra sutarties vertė pasikeičia tik nežymiai, gali reikšti, kad bendras preliminariosios sutarties pobūdis turi būti laikomas pakeistu, kaip tai suprantama pagal Viešųjų pirkimų direktyvos 72 straipsnio 2 dalį?